

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (ECONOMICS)
EXAMINATION: MAY – 2024
FOURTH SEMESTER

Subject: Indian Agricultural Development (EO-405)

Date: 24/05/2024

Total marks: 100

Time: 10.00 am to 1.00 pm

Instructions: 1) Attempt any *Five* questions.
2) All questions carry **equal (20)** marks.

- Q. 1)** Explain the importance of agriculture in Indian economy (20)
Q. 2) Describe the causes of low level productivity of Indian agriculture and suggest measure for the same (20)
Q. 3) Write the need and significance of land reforms in India (20)
Q. 4) Critically evaluate the land reforms in India (20)
Q. 5) Take review of agricultural price policy in India (20)
Q. 6) Discuss the sources of agricultural finance (20)
Q. 7) Explain the role of NABARD in Indian agriculture (20)
Q. 8) Describe the role of international trade in the development of Indian agriculture (20)
Q. 9) Discuss the impact of globalisation on Indian agriculture (20)
Q.10) Write Short notes. (Any Two) (20)
a) National Agriculture Cooperative Marketing Federation – NAFED
b) Problems of agricultural credit
c) Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee Act – MNREGA
d) Effects of Green Revolution

मराठी रूपांतर

सूचना : १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण (२०) आहेत.

- प्र. १)** भारतीय अर्थव्यवस्थेतील कृषि क्षेत्राचे महत्व स्पष्ट करा (२०)
प्र. २) भारतीय शेतीची उत्पादकता कमी असण्याची कारणे व त्यावरील उपाय सांगा (२०)
प्र. ३) भारतातील भू-सुधारणांची आवश्यकता व महत्व नमूद करा (२०)
प्र. ४) भारतातील भू-सुधारणांचे टिकात्मक मूल्यांकन करा (२०)
प्र. ५) भारतातील कृषि मूल्योत्थरणाचा आढावा घ्या (२०)
प्र. ६) कृषि वित्तच्या विविध स्त्रोतांची चर्चा करा (२०)
प्र. ७) भारतीय कृषि क्षेत्रातील नाबार्डची भूमिका स्पष्ट करा (२०)
प्र. ८) भारतातील कृषि विकासात आंतरराष्ट्रीय व्यापारची भूमिका विशद करा (२०)
प्र. ९) भारतीय कृषिवरील जागतिकीकरणाच्या परिणामांची चर्चा करा (२०)
प्र. १०) टिपा लिहा. (कोणतेही दोन) (२०)
अ) नाफेड (राष्ट्रीय कृषि सहकारी बाजार संघ)
ब) कृषि वित्त पुरवठ्याच्या समस्या
क) महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी अधिनियम – मनरेगा
ड) हरीतक्रांतीचे परिणाम